

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**72-ої наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету,
присвяченої 90-річчю
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

Том 1

21 квітня – 15 травня 2020 р.

Полтава 2020

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДИТЯЧОГО СЕРЕДОВИЩА У ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФРАНЦІЇ

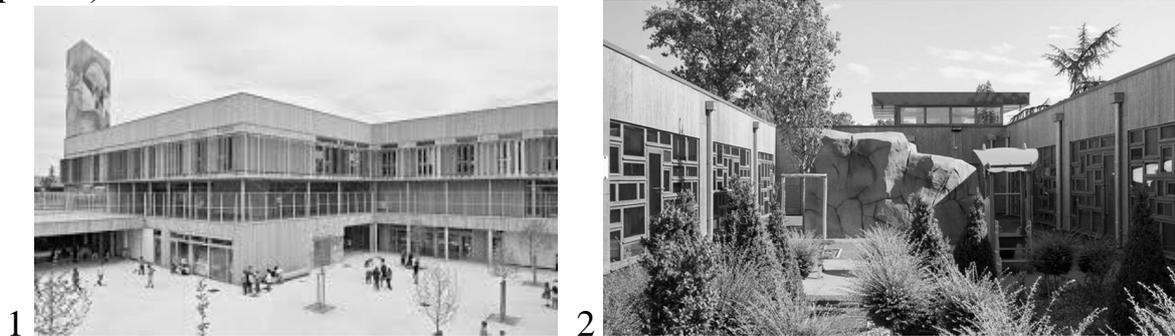
Швидкозмінні процеси ХХІ століття призводять до переорієнтації у навчанні, вихованні дітей у напрямках здобуття навичок для досягнення ними соціальних та економічних успіхів, глобальних навичок – роботи в команді, критичного мислення, уміння творчо вирішувати поставлені завдання та відшуковувати різноманітну необхідну інформацію [1, с. 18]. Усе це мотивує архітекторів та дизайнерів створювати нове дитяче середовище, яке було би здатне швидко адаптуватися до нових змін, стандартів, надаючи простір для трансформацій та ігрових експериментів.

У цьому напрямку варті уваги нові реалізовані проекти формування дитячого середовища в передових країнах світу. Серед них чільне місце посідає Франція, для якої характерно раннє дорослішання дітей та їх самостійність. Діти одні можуть перебувати вдома, самостійно ходять до школи, роблять покупки в супермаркеті. У ранньому віці мами віддають дітей у дитячий садок, самі виходять на роботу. У французьких яслах дітей не вчать читати, там немає нічого з програми «раннього розвитку». Вони просто спілкуються з іншими дітьми. У Франції зараз бум народжуваності. Тому будівництво нових дошкільних закладів та розширення існуючих у цій країні є наразі вельми актуальним питанням. Існує, навіть, програма, в рамках якої не використовувані площі на вокзалах планується переобладнати в ясла для тих, хто їздить на роботу на електричках (особлива увага при цьому приділятиметься звукоізоляції).

Світова практика формування дитячого середовища показала, що сучасним трендом є створення навчального комплексу, який би об'єднував у собі дитячі ясла, садочок, школу та об'єкт дозвілля. При цьому в ньому слід передбачати можливість трансформації (для майстерень, зон індивідуальних занять тощо). У Франції такий комплекс частіше всього складається з дошкільного закладу, школи та центру дозвілля для дітей, в якому частина дозвіллевих приміщень може бути відкрита і для мешканців прилеглих житлових будинків. В цілому просторова організація такої будівлі повинна бути адаптивною: при зростанні кількості вихованців у дитячому садку або школі може з'явитися потреба в одному або кількох запасних приміщеннях. Тож два майданчики на ділянці повинні бути сусідніми. Запасні кімнати повинні бути доступними в обох зонах.

Архітектурна форма французького дитячого дошкільного закладу повинна бути максимально наближена до людини. Архітектурно-художня виразність будівлі створюється простими й економічними засобами:

масштабністю, відповідними пропорціями будівлі в цілому та його окремих частин, угрупованням вікон, великими зашкеленими поверхнями веранд та іншими елементами. Ці риси органічно поєднуються з правдивим виразом конструкцій, системою розрізання великопанельних стін, умілим використанням фактури і кольору будівельних виробів і матеріалів, переважанням натуральних природних, «теплих» матеріалів (рис. 1).

**Рис. 1 – Сучасні дитячі дошкільні заклади Франції
(світлини з відкритих джерел):
1- Elementary and middle school. Міонс, Франція;
2 – Освітній центр. Шартр, Франція**

Формування внутрішнього середовища дошкільних закладів Франції засновано на мобільності та трансформації. Особливу увагу в проекті дитячого садка приділяють поверхням, тобто фактурі, текстурі, кольору. Ретельно і правильно підібрані матеріали здатні розвивати тактильні відчуття і «масажувати» зір не тільки у дитини, а й дорослих. Тому такий об'єкт всередині і зовні повинен бути насичений деталями, які несуть позитивну і пізнавальну інформацію, орієнтованими на сприйняття їх дитиною.

Отже, дизайн дитячого освітнього простору Франції пов'язаний з комфортним перебуванням дітей та педагогів, які працюють на дошкільному і шкільному рівнях. Це, в свою чергу, вимагає розробки і реалізації програми дій, що охоплюють всі напрямки роботи такого закладу – створення зручних матеріально-технічних умов, єдиного інформаційно-пізнавального простору, сумісну роботу педагогів, батьків і дітей.

Література:

1. Мартовицкая А. Архитектура и дети / А. Мартовицкая // SPEECH: детям / for kids. – 2015. - № 14. – С. 16-37.